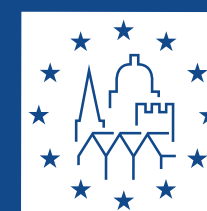

PROGRAM
OBILJEŽAVANJA DANA
EVROPSKE BAŠTINE 2019

European Heritage Days
Dani evropske baštine

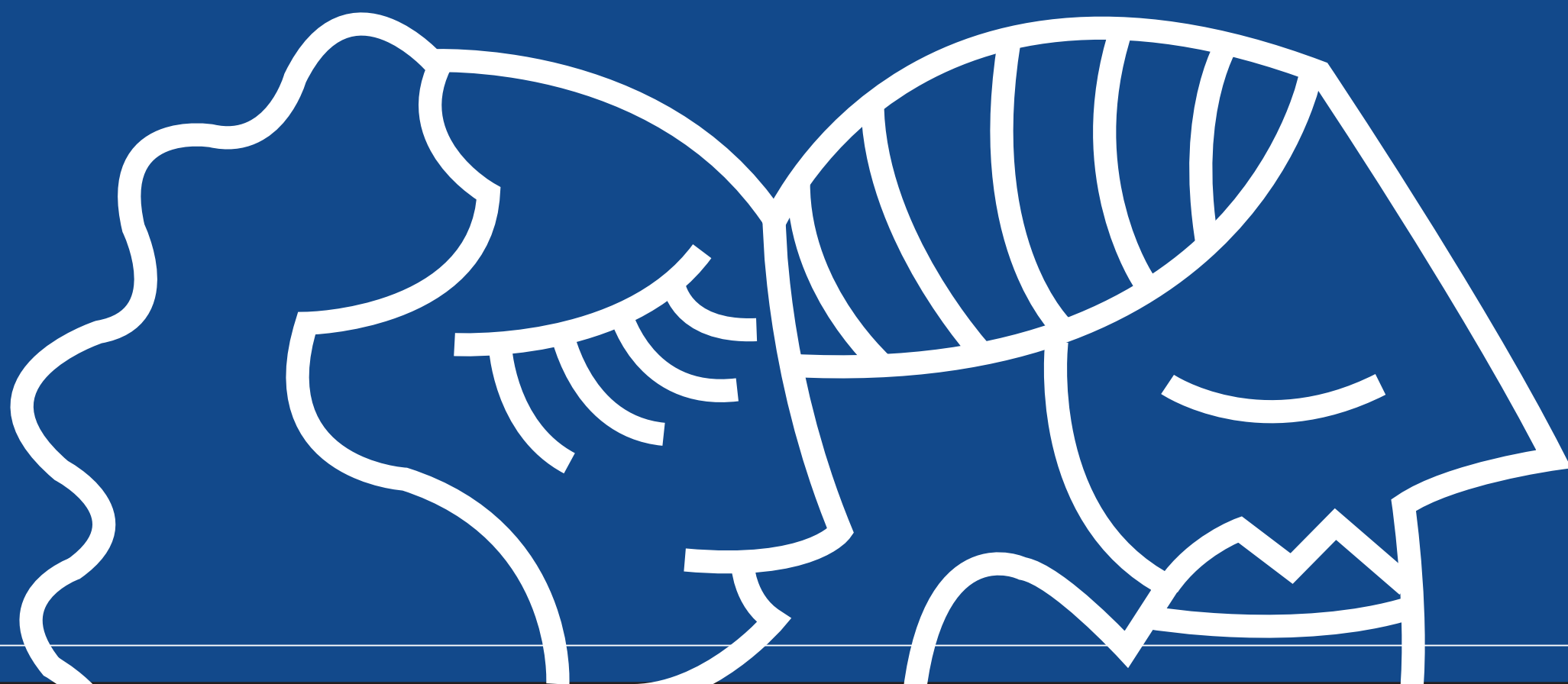
VLADA CRNE GORE
Ministarstvo kulture

DANI EVROPSKE BAŠTINE 2019

Dani evropske baštine, obilježavaju se u 50 država potpisnica Evropske konvencije o kulturi, a bazirani su na promociji lokalnih vještina, tradicije, arhitekture i umjetnosti, što čini zajedničku evropsku baštinu. Pokrenuta 1985. godine u Francuskoj, manifestacija je organizovana kao zajednička inicijativa Evropske komisije i Savjeta Evrope od 1999. godine i obilježava se u septembru, sa više od 70,000 događaja organizovanih širom Evrope.

Dani evropske baštine omogućavaju građanima da istraže širok spektar kulturnih dobara kroz niz tematskih događaja besplatnih za posjetioce, što pomaže upoznavanju skrivene istorije ljudi i mjesta koja su imala značajnu ulogu u uobličavanju kulture i baštine Evrope. Ciljevi manifestacije bazirani su na boljem razumijevanju zajedničke evropske prošlosti, uvažavanju tradicionalnih vrijednosti i podsticanju novih inicijativa iz oblasti konzervacije i edukacije, a njen pan-evropski karakter doprinosi zbližavanju naroda Evrope, kroz širenje zajedničkih kulturnih vrijednosti.

Ovogodišnja manifestacija koja se širom Evrope organizuje sa temom "Umjetnost i zabava – baština na pozornici", biće bazirana na proslavi 70. godina od osnivanja "Lovćen filma", a kroz prikazivanje dokumentarnih i dugometražnih igranih filmova u produkciji ovog filmskog preduzeća, među kojima su ostvarenja velikana crnogorske kinematografije Velimira Stojanovića i Mila Đukanovića. Pored navedenog, preko 30 besplatnih programa biće upriličeno u periodu od 23. do 30. septembra u Budvi, Cetinju, Kotoru, Kolašinu, Nikšiću, Podgorici, Rožajama, Tivtu, Ulcinju i Herceg Novom.

PROGRAM OBILJEŽAVANJA DANA EVROPSKE BAŠTINE 2019

OTVARANJE MANIFESTACIJE

CIKLUS FILMOVA POVODOM 70. GODINA "LOVČEN FILMA"

Organizator: Crnogorska kinoteka

Mjesto: Biblioteka "Radosav Ljumović", Podgorica

23. - 27. septembra

Povodom 70. godina od osnivanja "Lovćen filma" planirano je prikazivanje dokumentarnih i dugometražnih igranih filmova u produkciji ovog filmskog preduzeća, među kojima su, u prvom redu, ostvarenja velikana crnogorske kinematografije Velimira Stojanovića i Mila Đukanovića. Publika će biti u prilici da, tokom petodnevnog programa, na velikom platnu gleda djela snimljena prije više od pola vijeka u digitalnom formatu, visoke rezolucije i kvaliteta slike.

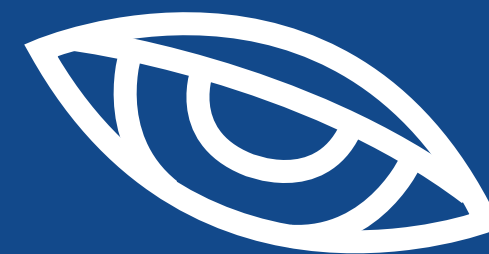
Preduzeće za proizvodnju filmova „Lovćen film“ osnovano je 1949. i prvo je preduzeće ove vrste u Crnoj Gori. Realizovalo je brojne projekte kako u oblasti dokumentarnog tako i u oblasti dugometražnog igranog filma, uključujući i prvi dugometražni igrani film crnogorske produkcije "Lažni car" reditelja Velimira Stojanovića, snimljen 1955.

23. septembar / 20h /

- **13. jul** - reportaža sa proslave 1951. godine;
- **Mrtvi grad**, r: Velimir Stojanović, 1952;
- **Kamen i more**, r: Veljko Bulajić, 1952;
  - **U spomen slavne mornarice**, r: Zdravko Velimirović, 1959;
- **Selo Tijanje**, r: Branislav Bastać, 1960;
  - **Kok pr kok**, r: Nikola Jovićević, 1961;
  - **900 ruku**, r: Branislav Bastać, 1964.

24. septembar / 20h /

- **Grad pod Bedemom**, r: Branko Vukotić, 1957;
- **Lažni car**, r: Velimir Stojanović, 1955.

25. septembar / 20h /

- **Dobro nam došao, dragi druže Tito**, r: Branko Vukotić, 1959;
- **Kapo**, r: Gillo Pontecorvo, 1959;

26. septembar / 20h /

- **II Jadranski padobranski kup**, r: Nikola Niša Jovićević, 1959;
- **Zle pare**, r: Velimir Stojanović, 1956;

27. septembar / 20h /

- **Dobro došli u Budvu**, r: Đorđije Vujović, 1963;
- **Muškarci**, r: Milo Đukanović, 1963.

BUDVA •

ORGANIZATOR: JU Muzeji i galerije Budva

24. – 28. septembar

SPOMEN DOMU „CRVENA KOMUNA“ U PETROVCU

Peti Evropski filmski festival (EEF) biće organizovan u Budvi sa sljedećim programom:

24. septembar

18h „Belgijski kralj“

20h „Stranac u raju“

25. septembar

18h „Zimske mušice“

20h „Dijamantino“

26. septembar - noć crnogorskog filma

18h „Iгла ispod praga“

20h „Muškarci“

27. septembar

18h „Out“

20h „Daleki lavež pasa“

28. septembar

18h „Krvavo mlijeko“

20h „Tišina drugih“

29. septembar, 18h

SPOMEN DOM „REŽEVIĆI“ •

Fešta od smokava, kao centralni događaj ovogodišnjeg programa Dana evropske baštine u JU Muzeji i galerije Budve, bazirana je na predstavljanju gastronomske kulture Paštrovića, uz degustaciju jela od smokava koja priprema Udruženje žena Budve. U okviru programa će nastupiti klape Harmonija i Primorkinje, kao i filklorna društva iz Bara.

ULCINJ •

ORGANIZATOR: JP Centar za kulturu

30. septembar / 20h /

Stari grad, Ulcinj

Dani evropske baštine u Ulcinju

U okviru manifestacije će biti prezentovane tradicionalne igre, kao i svadbeni običaji i nošnja sa područja Ulcinja.

CETINJE •

ORGANIZATOR: Prijestonica Cetinje,
Sekretarijat za kulturu, sport i mlade

26. septembar / 18h /

JU NARODNA BIBLIOTEKA I ČITAONICA "NJEGOŠ" CETINJE

Izložba "Putovanje kroz vrijeme"

Na izložbi "Putovanje kroz vrijeme", u organizaciji Prijestonice Cetinje i Narodne biblioteke "Njegoš", biće prikazane stare novine i minijature knjige iz Evrope, s kraja XIX i početka XX vijeka.

26. septembar / 15h /

SPORTSKI TERENI U PIJESTONICI

Olimpijada za decu

Prijestonica Cetinje, u saradnji sa polaznicima osnovnih i srednjih škola i trenerima organizuje fudbalsko takmičenje i edukativnu radionicu, namijenjenu polaznicima osnovnih škola.

26. i 27. septembar / 10-15h /

DVORSKI TRG, BALŠIĆA PAZAR, PARK "13. JUL", NEGOŠEV PARK

Slikarska radionica za srednjoškolce

U okviru događaja učenici srednje umjetničke škole će oslikavati replike prepoznatljivih segmenata kulturne baštine Crne Gore i država članica Evropske Unije.

ORGANIZATOR: Narodni muzej Crne Gore

27. septembar / 12h /

Narodni muzej Crne Gore, Vladin dom - Istorijski muzej

Kreativna radionica "Mimuj me"

Radionica je namijenjena učenicima osnovnih i srednjih škola a polaznici će, nakon obilaska stalne postavke Narodnog muzeja, fotografisali eksponate i objavljivali fotografije sa mimovima na Facebook i Instragram stranici muzeja.

ORGANIZATOR: Filmski centar Crne Gore
i NVO Zona kulture

28. septembar / 19h /

Karuč, Cetinje

Subotnja groznica

Manifestacija podrazumijeva višesatni program prezentacije kulturne baštine koji podrazumijeva predstavljanje tradicionalne kuhinje, projekciju filmova („Čudo neviđeno“ autora Živka Nikolića iz 1984. godine), muzički maraton i ilustratorsku radionicu.

ORGANIZATOR: Nacionalni parkovi Crne Gore

29. septembar / 11h /

Nacionalni park Lovćen - gumno ispred Crkve Sv. Preobraženja na Ivanovim koritima

Crnogorski oro

Crnogorski oro, kao dio igračke tradicije Crne Gore, biće izveden od strane Kulturno-umjetničkog ansambla "Njegoš" iz Cetinja. Pored navedenog nastupit će Stevan Čavvor na tradicionalnom muzičkom instrumentu diplama, a biće upriličeno i čitanje besjeda, uz pomoć profesionalnih glumaca. Zainteresovani posjetioci će imati priliku da nauče korake Crnogorskog ora, uz pomoć članova KUD-a "Njegoš".

KOTOR •

ORGANIZATOR: OJU „Muzeji“ Kotor

25. septembar / 19h /

Muzej Perast

Program “Muzikom, lirikom i gastronomskim specijalitetima kroz peraški XIX vijek”

Događaj pod nazivom „Muzikom, lirikom i gastronomskim specijalitetima kroz peraški XIX vijek“ predstavice društveni život u visokim krugovima Perasta s kraja XIX vijeka. Iz fundusa Muzeja biće prezentovana arhivska građa fonda PAV (Peraški arhiv Viskovića), u okviru kojeg se nalaze soneti pisani prigodom vjenčanja s kraja XIX vijeka u palati Visković, te notni zapisi salonske muzike koji su svirani tokom brojnih zabava priređivanih u plemićkim porodicama u Perastu, ali i u Evropi.

KOLAŠIN •

ORGANIZATOR: JU Centar za kulturu Kolašin, organizaciona jedinica KUD “Mijat Mašković”

28. septembar / 19h /

Centar za kulturu, velika sala

Program “Tri žene kao prenosioci nasleđa”

KUD „Mijat Mašković“ je nosilac Nematerijalnog kulturnog dobra „Tradicionalne igre kolašinskog kraja“. Od 2010. godine ova organizacija realizuje terenska istraživanja nasleđa kolašinske opštine i crnogorskih kolonista, u kojima se intervjuišu i snimaju najstariji mještani sa ciljem revitalizacije zaboravljenih plesova i pjesama. U skladu sa navedenim, u okviru Dana evropske baštine biće prezentovane priče tri žene koje se vezuju za segmente nematerijalnog nasljeđa koje baštini ova organizacija. Program podrazumijeva prikazivanje kratkog filma i polusatni koncert edukativnog tipa, sa scenski obrađenom građom iz kazivanja tri žene.

NIKŠIĆ •

ORGANIZATOR: JU Muzej i galerije Nikšić

23. septembar / 19h /

Galerija “Nikola I”, JU Muzej i galerije Nikšić

Dječija predstava “Dva Petra”

Predstava “Dva Petra” u izvođenju i režiji maturanata Gimnazije “Petar I Petrović Njegoš” iz Danilovgrada, inspirisana je stvaralaštvom Petra I Petrovića Njegoša i Petra Lubarde. Predstava je namijenjena učesnicima srednjih škola, a sastavni dio scenografije su slike učenika iz Nikšića, nastale u okviru radionice “Lubarda: Ja sam ja i slikam svijet po svojoj mjeri”, kojom je u Nikšiću obilježen Dan muzeja.

ORGANIZATOR: JU Narodna biblioteka “Njegoš” Nikšić
Program “Kultart- čuvari tradicije”

24. septembar

Plato ispred Robne kuće

11h

Edukativna prezentacija „Putujmo kroz vrijeme“
Fokus edukativne prezentacije „Putujmo kroz vrijeme“ je interregionalna spona Italije, Crne Gore i Nikšića kroz različita vremenska razdoblja (Rimsko carstvo, kralj Nikola, princeza Jelena Savojska, srednjevjekovni Nikšić)

12h

Dramski nastup „Historia est testis temporum, lux veritas, vita memoriae, magistra vitae, nuntia vetustatis“
Kroz interkulturni dijalog Italije i Crne Gore, učenici kostimirani u tradicionalnu italijansku nošnju, toge, oživljavaju likove imperatora, kraljica, vladarki i vode razgovor sa majstorom mosta na Moštanici spajajući jezik, tradiciju, prošlost i sadašnjost.

13h

Ritmičko scenski nastup „Ujedinjena Evropa”

Ritmička tačka praćena muzičkom pratnjom, između ostalog nacionalnog crnogorskog instrumenta, gusala uz odgovarajuću scenografiju sa kišobranima.

25. septembar

Plato ispred Robne kuće

11h

Tematsko predavanje "Čaj u pet"

Moderatorke programa upoznaće učesnike sa ritualima vezanim za spremanja čaja kroz različite epohe i među različitim kulturama, sa posebnim osvrtom na Englesku.

12h

Teatar mladih "Art, talk and walk"

Učesnici će inspirisani pričom o ceremoniji ispijanja čaja, kao djeca kraljevske porodice, izvesti performans "Art, talk and walk".

13h

Literarno-recitatorsko izvođenje pjesme „Crna Gora“

Kao input za ovu pjesmu poslužiće čuvena Tenisonova pjesma posvećena Crnoj Gori.

13:30

Skeč „Misunderstanding“

Učenici će na duhovit način govoriti o aktuelnoj temi ispijanja čaja.

13:45

Kviz "Tea for everyone".

Kviz koji će se ticati tradicije ispijanja čaja

26. septembar

11h

JU Gimnazija "Stojan Cerović"

Infotribina „Bastijon kulture“

Kultura sjećanja kao temelj modernoga i evociranje na haznadare kulture i umjetnosti u Nikšiću, porodici Šobajić, kreatorima urbane poetike grada krajem 19.vijeka i početkom 20.vijeka.

PODGORICA •

ORGANIZATOR: Biblioteka za slijepe

Program "Igraj, pjevaj, zabavi se"

Zgrada Biblioteke za slijepe, Radosava Burića 9

24. septembar / 19h /

Muzičko dramski program, koji realizuje grupa korisnika Biblioteke za slijepe, podrazumijeva izvođenje kompozicija i odlomaka iz više pozorišnih predstava. Muzički nastup obuhvata vokalno izvođenje grupe od 9 izvođača, uz instrumentalnu pratnju na gitari. Dramski dio sadrži odlomke iz nekoliko poznatih dramskih tekstova, domaćih i svjetskih autora.

ORGANIZATOR: DOO Otvoreni kulturni forum i NVO "Alternativna teatarska aktivna kompanija - ATAK"

Program "Evropski pisci - crnogorski glumci"

27. septembar / 20h /

DODEST KIC-a "Budo Tomović"

Predstava "Persona", Ingar Bergman, u režiji Stevana Bodrože

Događaj pod nazivom "Evropski pisci - crnogorski glumci" podrazumijeva izvođenje predstava po tekstovima velikana evropske književnosti Flobera, Muzila i Bergmana, u realizaciji crnogorski umjetnika, i simbolizuje crnogorsku pripadnost evropskoj umjetničkoj baštini. Predstave su nastale u produkcijama crnogorskih centara za kulturu Plužine, Bijelo Polje, zatim KIC "Budo Tomović" Podgorica i NVO ATAK. Predstava "Persona", u režiji Stevana Bodrože, nastala je u koprodukciji sa bejlopoljskim Centrom za kulturu, a uloge tumače Nada Vukčević i Vanja Jovičević.

ORGANIZATOR: Fakultet vizuelnih umjetnosti, Univerzitet "Mediteran"

28. septembar / 12h /

Dvorac Petrovića, Park „Kruševac“

Radionica "Lumen herbarijum"

Projekat ima za cilj oživljavanje umjetnosti fotografije kroz zabavu na pozornici/amfiteatra u parku Kruševac. Djeca uzrasta od 9 do 19 godina dobiće priliku da naprave Lumen herbarijum i da izuče početke razvoja fotogra-

fije, bez fotoaparata. William Henry Fox Talbot je 1830. godine napravio svoje "fotogenične crteže", kada je stavio lišće na senzibilisani papir i izložio ga suncu. Time je stvorio negativan otisak od kojeg se mogu napraviti pozitivi. Ideja je da djeca na licu mjesta sakupe što više različitih sorti lišća, biljaka, korijena ili trava, pa da zatim svaki učesnik obabranu sortu pretvori u lumen print. Djeci će biti održano i kratko predavanje o lumen fotografskom procesu, a i o sortama koje budu prikupljene.

ROŽAJE •

ORGANIZATOR: JU Zavičajni muzej „Ganića kula“ Rožaje

25. septembar / 12h /

Muzej "Ganića Kula" – gradska soba

Izložba Likovnih radova učenika osnovnih i srednjih škola opštine Rožaje

U okviru obilježavanja Dana evropske baštine Muzej iz Rožaja će organizovati izložbu radova učenika osnovnih i srednjih škola sa teritorije Opštine Rožaje, koja će biti praćena stručnim predavanjem i obilaskom muzeja. Na kraju događaja biće upriličena dodjela diploma za najbolje likovne radove.

TIVAT •

ORGANIZATOR: Sekretarijat za kulturu i društvene djelatnosti, Opština Tivat

23. septembar / 9h /

JU Muzej i galerije Tivat

Manifestacija "Baština u dječijim očima"

U saradnji sa JU Muzeji i galerije Tivat biće organizovani dani otvorenih vrata lokalnih institucija kulture, u okviru kojih će djeca biti u ulozi vodiča i kustosa.

25. septembar, 18h

JU Centar za kulturu Tivat -prostorije Narodne biblioteke i čitaonice

Dan posvećen Antu Stanišiću

Manifestacija se organizuje povodom obilježavanja 110 godina od rođenja dječijeg pisca iz Tivta, u saradnji sa Centrom za kulturu i članovima dramske sekcije JU SMS "Mladost".

27. septembar / 18h /

Luštica Bay

Dan muzike u Radovićima

Učenici JU Muzičke škole Tivat održaće koncert na otvorenom.

HERCEG NOVI •

ORGANIZATOR: JU Gradski muzej Mirko Komnenović i galerija Josip Bebo Benković

27. septembar / 18h /

Botanička bašta gradskog muzeja Mirko Komnenović

Program "Boka na pozornici Evrope"

Program Boka na pozornici Evrope, realizuje se u okviru obilježavanja 100 godina od osnivanja Mjesne zajednice Đenovići, a podrazumijeva nastup plesne grupe "Diano", Mjesne muke Đenovići i KUD-a Igalo.

